

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: **22 Ocak 2026**

Sayı: **16447**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

39509

Aşağıda belirtilen sorularımın, İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 21.01.2026

Av. Mahmut TANAL
Şanlıurfa Milletvekili

Mardin ili Kızıltepe ilçesinin en merkezi ve en bilinen kamusal alanlarından biri olan Cumhuriyet Meydanı'nda uzun süredir devam eden işgal, denetimsizlik ve düzensizlik; kentin görünümünü, kamusal yaşamı, kadınların kamusal alanda güvenli ve rahat biçimde bulunma hakkını ve şehircilik ilkelerini ciddi biçimde zedelemektedir.

Kamuoyuna ve tarafımıza iletilen bilgilere göre; Cumhuriyet Meydanı çevresinde faaliyet gösteren çok sayıda kahvehane ve benzeri işletmenin ruhsatsız olduğu veya ruhsat kapsamı dışında faaliyet yürüttüğü, işgaliye bedeli ödemeden kamusal alanları fiilen işgal ettiği, beş metrekairelik dükkânlar kiralanmasına rağmen meydanın ve kaldırımların onlarca masa ve sandalyeyle kapatıldığı ifade edilmektedir. Meydanın neredeyse tamamının bu şekilde işgal edilmesi, yurtaşların serbestçe geçişini engellemekte, kamusal alanı fiilen erişilemez hâle getirmektedir.

Özellikle meydandaki yoğun erkek varlığı, her yere rastgele yerleştirilen sandalyeler ve tabureler nedeniyle kadın yurtaşların bu alanı kullanmaktan rahatsızlık duyduğu, meydanın kamusal niteliğini kaybederek belirli bir kesimin fiilî kullanımına terk edildiği yönünde ciddi şikâyetler bulunmaktadır. Bu durum, kamusal alanların herkes için eşit, güvenli ve erişilebilir olması ilkesine açıkça aykırıdır.

Cumhuriyet Meydanı'nın bu görünümü, yalnızca günlük yaşamı değil; kentin turistik imajını, kültürel kimliğini ve dışarıdan gelen ziyaretçiler üzerindeki algıyı da olumsuz etkilemektedir. Kentin en bilinen meydanının düzensiz, işgal altında ve denetimsiz bir görüntüye mahkûm edilmesi kabul edilemez bir yönetim zaafına işaret etmektedir.

Anayasa'nın 5'inci maddesi devlete, kişilerin temel hak ve özgürlüklerini koruma görevini yüklemekte; 10'uncu maddesi eşitlik ilkesini güvence altına almakta; 56'ncı maddesi sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkını düzenlemekte; 57'nci maddesi ise sağlıklı ve planlı kentleşmeyi devletin sorumluluğu olarak tanımlamaktadır. Kamusal alanların fiilen işgal edilmesi ve denetimsizlik nedeniyle belirli grupların kullanımına bırakılması, bu anayasal ilkelerle bağdaşmamaktadır.

Bu nedenle, Kızıltepe Cumhuriyet Meydanı'ndaki işgallerin, ruhsatsız faaliyetlerin, denetim zafiyetinin ve sorumluların tüm yönleriyle açıklığa kavuşturulması zorunludur.

Bu bağlamda;

1. Mardin ili Kızıltepe ilçesi Cumhuriyet Meydanı ve çevresinde faaliyet gösteren kahvehane ve benzeri işletmelerin kaç tanesi ruhsatlıdır, kaç tanesi ruhsatsız olarak faaliyet yürütmektedir?

2. Bu işletmelerin işgaliye izni bulunup bulunmadığı, bulunuyorsa izin verilen alan metrekaresi ile fiilen işgal edilen alanlar arasında fark olup olmadığı denetlenmiş midir?
3. Beş metrekaresi gibi sınırlı bir dükkân alanına sahip işletmelerin meydanı ve kaldırımları onlarca masa ve sandalye ile işgal etmesine bugüne kadar neden müdahale edilmemiştir?
4. Cumhuriyet Meydanı'nda yurttaşların geçişini engelleyecek biçimde yerleştirilen masa, sandalye ve taburelerin kaldırılmasına yönelik herhangi bir idari işlem tesis edilmiş midir?
5. Meydandaki bu fiili işgal nedeniyle özellikle kadın yurttaşların kamusal alanı kullanmakta rahatsızlık duyduğu yönündeki şikâyetler Bakanlığınızın bilgisi dâhilinde midir? Bu durumun kamusal alanlarda eşitlik ve güvenlik ilkeleri bakımından değerlendirmesi yapılmış mıdır?
6. Cumhuriyet Meydanı'nda son beş yıl içerisinde işgaliye, ruhsatsız faaliyet ve kamu alanının izinsiz kullanımı nedeniyle kaç denetim yapılmış, kaç idari para cezası kesilmiş, kaç işletme hakkında faaliyetten men veya kapatma işlemi uygulanmıştır?
7. Denetimlerin yetersiz kalması ve işgallerin uzun yıllardır devam etmesi, ilgili kolluk birimleri, belediye zabıtası veya mülki idare amirliği bakımından bir denetim ve gözetim zafiyeti bulunduğunu göstermekte midir?
8. Bu kapsamda görevini ihmal eden veya denetim yükümlülüğünü yerine getirmeyen kamu görevlileri hakkında bugüne kadar herhangi bir idari soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatılmış ise sonuçları nelerdir?
9. Cumhuriyet Meydanı'nın kamusal niteliğini kaybetmesine yol açan bu tabloya rağmen, İçişleri Bakanlığı'nın re'sen denetim ve müdahale yetkisini neden kullanmadığı hususu nasıl izah edilmektedir?
10. Kızıltepe Cumhuriyet Meydanı'nın kamusal, erişilebilir, güvenli ve kent kimliğine uygun bir alan hâline getirilmesi; ruhsatsız ve izinsiz işgallerin sona erdirilmesi; kadınların ve tüm yurttaşların meydanı özgürce kullanabilmesi için hangi somut idari ve kolluk tedbirlerinin hangi takvimle hayata geçirileceği Bakanlığınızca net biçimde açıklanacak mıdır?